

KAAI **THEATER**

Maatschappij Discordia

Weiblicher Akt 7: Mevrouw Macbeth

18>19/10/2016 – 20:30 – Kaaistudio's
theater • 100 min • in het Nederlands

CREDITS

van, met en door

Annette Kouwenhoven, Miranda Prein, Maureen Teeuwen, Jan Joris Lamers

WEIBLICHER AKT 7: MEVROUW MACBETH

Vorig seizoen stond Maatschappij Discordia voor het eerst in de Kaaistudio's met hun focusreeks *Weiblicher Akt*. Al zes keer maakten ze een voorstelling vanuit het vrouwelijk perspectief. Dit zevende deel gaat over vrouwen en macht. Discordia bewerkt de plot van Shakespeares beroemde *Macbeth* naar een verhaal vanuit de vrouw. Naast al het bloedvergieten vinden ze ook veel schoonheid en diepgang in het beroemde stuk. Lady Macbeth krijgt een prominente rol: hoe zit het met vrouwen en macht?

Verschillende stemmen passeren de revue: Queen Elizabeth I, Simone de Beauvoir, Angela Merkel en een rist aan naamloze, ambitieuze vrouwen. Wat drijft hen? Hoe pakken zij de dingen aan? Met de *Weiblicher Akt*-reeks stelt Discordia de manieren ter discussie waarop we door de eeuwen heen verhalen vertellen. Vaak blijken we immers vast te zitten in perspectieven die slechts aan ons overgeleverd zijn. Net vandaag – in een wereld waarin machtsverhoudingen beginnen te verschuiven – moeten we dit discursieve keurslijf durven doorbreken!

INSPIRATIEBRONNEN BIJ MEVROUW MACBETH

door Annette Kouwenhoven, Miranda Prein, Maureen Teeuwen, Jan Joris Lamers

Peter Kropotkin

Eén van de pilaren waar onze dramaturgie op steunt, is het werk van de geograaf en anarchist Peter Kropotkin (1842-1921). In 1902 publiceert hij in Engeland *Mutual Aid: a factor of Evolution* als antwoord op Darwin's beroemde 'survival of the fittest' idee. In dit boek legt hij de nadruk op samenwerking als evolutionair middel tot overleving, zowel in de dierenwereld als in die van ons mensen. In wederzijdse hulp ziet hij, meer dan in competitie, een werktuig voor succesvolle existentie. Een citaat uit *Mutual Aid*:

1/ Het idee van goed en kwaad heeft (dus) niets te maken met een religieus of mystiek geweten. Het is een natuurlijke behoefte van alle diersoorten. En als geestelijk leiders, filosofen of moralisten ons beleren over metafysische entiteiten, dan herschrijven ze alleen maar wat iedere mier, iedere mus in zijn eigen kleine wereld allang in de praktijk brengt. Vraag: is dit nuttig voor onze samenleving, dan is het goed! Is het schadelijk, dan is het slecht!

2/ Solidariteit is karakteristiek voor elke diersoort. De adelaar eet de mus, de wolf de marmot, maar de adelaar en de wolf helpen elkaar bij de jacht, en de mus en de marmot verenigen zich tegen roofdieren, en wel zo effectief dat alleen de onhandigsten worden gepakt. In het hele dierenrijk is het gegeven van de solidariteit een veel belangrijkere natuurwet dan die van de strijd om het bestaan.

Ngozi Adichie

Wij vrouwen zijn zo geconditioneerd om alles op mannen te betrekken. Als je een groep vrouwen bij elkaar zet, gaat het gesprek uiteindelijk over mannen. Als je een groep mannen bij elkaar zet, gaat het helemaal niet over vrouwen, die praten gewoon over hun eigen shit. Wij vrouwen zouden 20 procent van onze tijd aan mannen moeten besteden, want dat is best leuk, maar verder moeten wij het óók over onze eigen shit hebben.

(In de Volkskrant, 8 oktober 2016)

Niccolò Machiavelli

Citaten uit *De Heerser* (Vertaling: Frans van Dooren)

In hoeverre personen die de macht uitoefenen hun woord moeten houden

Een heerser moet de kunst verstaan om van de natuur van het dier gebruik te maken. Hij moet er twee als voorbeeld nemen: de vos en de leeuw. [...]

Hij moet een vos zijn om de valstrikken in de gaten te hebben en een leeuw om de wolven schrik aan te jagen. [...] En zij die het best de vos weten te spelen, hebben het meest bereikt. Maar men moet de kunst verstaan om de natuur van de vos goed te bemantelen en men dient flink te kunnen veinzen. [...]

Wanneer men een heerser ziet of hoort, moet hij één en al barmhartigheid, betrouwbaarheid en oprechtheid schijnen. En niets is méér noodzakelijk dan de schijn te wekken dat men beschikt over laatstgenoemde eigenschap. [...]

Iedereen ziet wat je schijnt, weinigen voelen wat je bent.

(Hoofdstuk XVIII, blz: 140, 141 en 142)

Over de dingen waardoor de mensen, en met name zij die aan de macht zijn, geprezen of bekritiseerd worden.

Want als je alles goed overweegt, zul je bemerken dat er bepaalde dingen bestaan die op deugden lijken maar die je, wanneer je je ernaar richt, de ondergang brengen, terwijl er andere dingen bestaan die op ondeugden lijken maar die je, wanneer je je ernaar richt, veiligheid en welzijn blijken te verschaffen.

(Hoofdstuk XV, blz 131)

Virginia Woolf

Feminist zijn betekent: een gevoeligheid ontwikkelen voor dat wat er (nog) niet is.

Citaten uit *Mevrouw Macbeth*

Macbeth: To know my deed, twere best not know myself.

Lady Macbeth: Stel dat ik was blijven leven, ik had een voorbeeld kunnen zijn.